

Meddelandeblad

Vårdhygien

NU-sjukvården

Nr 2/2008

Vårdhygien har en rådgivande funktion för all vård både på sjukhus och inom kommunal vård. Vårdhygiens främsta uppgift är att förebygga uppkomst av vårdrelaterade infektioner samt att förebygga smittspridning. Varje verksamhet ansvarar för hygien inom sitt verksamhetsområde

**Våra arbetstider är:
Måndag till fredag
kl 8.00 - 16.30.**

Kontakt

Hygiensjuksköterskor

Aino Kempe 0522-922 44
Elisabeth Gebring 0520-911 31
Marie Eriksson 0522-922 86

Hygienläkare

Sven Öberg 0522-923 83
Anette Nilsson f n ej i tjänst

Sekreterare

Yvonne Prick 0522-65 46 04

Mailadress

vardhygien.nu@vgregion.se

Nu verkar det vara dags igen!

När hösten och vintern kommer så kommer tyvärr också magsjukorna.

Den populärt kallade vinterkräksjukan har benämnts med flera namn under åren, Norwalk, Calici, Noro- och Sapovirus.

Men snart kanske vi får döpa om den till kräksjukan?

När den sista rapporten i vårt område kom från ett boende var det redan sommar. Vintern känns långt borta när det rapporteras om den mitt i sommaren.

Nu har andelen rapporterade fall ökat, både i hela landet och här i vårt område. Det har rapporterats fall från flera kommuner.

Så det gäller att var uppmärksam på patienter med kräkningar och diarréer.

I dessa tider är det bra att ta bort all buffeservering om det fortfarande förekommer på några avdelningar.

Vårdrelaterade infektioner (VRI)

Nu pågår en nationell satsning för ökad patientsäkerhet som Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) gör tillsammans med bl. a Västra Götalandsregionen. SKL's mål är en halvering av antalet vårdrelaterade infektioner från 10% till 5% före utgången av år 2009.

Fokus riktas mot sex typer av vårdskador:

- Urinvägsinfektioner i samband med vård
- Infektioner vid centrala venösa infarter
- Postoperativa sårinfektioner
- Läkemedelsfel i vårdens övergångar
- Fallskador i samband med vård
- Trycksår i samband med vård

Vårdrelaterad infektion är den vanligaste vårdskadan. Arbetet med att förebygga vårdrelaterade infektioner är ett av de högst prioriterade områdena för kvalitets- och patientsäkerhet i den svenska sjukvården. Patienter som drabbas utsätts för ett stort lidande, vårdtiden förlängs och kostnaden för samhället är miljontals kronor varje år. Årligen avlider ca 1500 patienter i Sverige som en direkt eller indirekt följd av vårdrelaterade infektioner. Det krävs kvalitetsförbättringar för att minska de vårdrelaterade infektionerna.

Effektiva metoder är hög följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler, utvärdering och revision av vårdrutiner, kontinuerlig utbildning samt infektionsregistrering.

I NU-sjukvården genomfördes den 6 november en registrering av antalet vårdrelaterade infektioner hos inneliggande patienter vid samtliga kliniker. Bearbetningen av resultatet pågår. När riskmedvetenheten ökar hos all personal som kan påverka patientsäkerheten blir det lätt att göra rätt och svårt att göra fel.

VRE (VancomycinResistent Enterokocker)

Media har fokuserat en hel del på VRE de sista veckorna beroende på utbrottet på Varbergs sjukhus. Man har hittills (1/12) hittat 37 patienter som bär på denna bakterie. Delvis på grund av detta har vi på Vårdhygien kommit ut med en ny Lokal anvisning avseende VRE.

Enterokocker, *E. Faecium* och *E. Faecalis*, tillhör vår normalflora i tarmen som kan kolonisera sår och urinkatetrar. Enterokocker har blivit en allt vanligare orsak till vårdrelaterade infektioner på sjukhus.

En anledning är att bakterier lätt sprids i sjukhusmiljö och att enterokocker är naturligt resistenta (motståndskraftiga) mot en rad vanliga antibiotika samt har förmåga att utveckla resistens mot alla kända antibiotika.

Detta ger bakterierna en överlevnadsfördel på sjukhus med hög antibiotikaförbrukning.

VRE beskrevs första gången 1988 i Storbritannien och i USA har det skett en ökning från 1 %

till 30 % på några få år. I Sverige har vi de senaste åren haft ett 20-tal fall/år men förra året fick Stockholm en spridning som man haft svårt att få stopp på och hittills har 346 patienter med VRE hittats. Flest antal patienter har Huddinge sjukhus haft. Smittan har även förts vidare till Västerås sjukhus där ca 70 patienter har hittats och smittan är spridd över hela sjukhuset. Flertalet av patienterna som drabbats har haft många vårdkontakter, de är svårt sjuka och immunnedsatta samt att de flyttats runt mellan olika vårdavdelningar.

Smittvägen är kontaktsmitta, indirekt eller direkt, via personals händer och kläder samt patientens händer och dess omgivning. Några av de viktigaste åtgärderna som vidtagits på de olika sjukhusen är skärpning av Basala hygienrutiner, man har sett över och skärpt upp städning och undvikit överbeläggningar och omflyttningar.

Med minskat antal vårdplatser ökar risken för smittspridning främst för att de basala hygienrutinerna inte kan fullföljas.

Dessutom vill man ha bort bufféservering eftersom smittrisen ökar då patienterna själva tar maten. Man har även gjort en broschyr, "Ren hand", som gått ut till patienter och anhöriga om vikten av en god handhygien.

Vår rekommendation är att patienter ska screenodlas om de vårdats på sjukhus eller genomgått avancerad poliklinisk behandling (t.ex. dialys, cytostatikabehandling, sårskador)

utanför Sverige senaste 6 månaderna samt patient som vårdats på sjukhus i riskområde i

Sverige, för närvarande Stockholm, Västerås och Varberg. Mer information om vad som gäller vid screening och vård av patienter med VRE hittar ni på vår hemsida under lokala anvisningar.

Nya lokala anvisningar

Lokala anvisningar för ESBL och VRE finns att läsa och skriva ut på vår hemsida

Studiebesök i Oslo

I början av oktober gjorde Vårdhygien en studieresa till Oslo.

Vårt första besök var på ett sjukhem där man har en speciell avdelning för vård av MRSA-patienter. Avdelningen har 6 vårdplatser där man intensivbehandlar patienterna under 10 dagar. Om man därefter kan påvisa negativt odlingsresultat skrivs patienten ut från avdelningen och flyttas till annat boende.

Vårdrutinerna skiljer sig en del från vad vi är vana vid.

Vi gjorde även ett besök på *Avdelningen för sjukhushygien* på Rikshospitalet där vi fick ett mycket trevligt mottagande med en rundvisning på sjukhusets avdelningar och mottagningar.

Sammanfattningsvis kan vi säga att vi är mycket nöjda med vårt besök i Oslo.

Aino, Elisabeth, Sven och Yvonne i huvudentrén på Rikshospitalet

**God Jul och Gott Nytt År
önskar vi på Vårdhygien**